

จากการศึกษาในอดีต จระเข้สกุล *Theriosuchus* ซึ่งเป็นจระเข้กลุ่ม Atoposaurid ที่รู้จักกันดีในตอนซีกโลกตอนเหนือ ถูกยืนยันว่ามีการกระจายตัวอยู่เฉพาะทวีปยุโรปและแอ่ง Ordos ของมองโกเลียตอนในเท่านั้น โดยค้นพบซากดึกดำบรรพ์จระเข้กลุ่มนี้ตั้งแต่ปลายยุคจูแรสสิก (อายุ Kimmeridgian) ถึงยุคครีเตเชียสตอนต้น (อายุ Barremian) การทบทวนวรรณกรรมพบข้อมูลการปรากฏของฟันซากดึกดำบรรพ์จระเข้แคว้นที่ทวีปอเมริกาเหนือด้วย อย่างไรก็ตามการอ้างถึงการปรากฏของ *Theriosuchus* นอกทวีปยุโรป มักจะมาจากเศษกระดูกหรือฟัน ซึ่งยังมีความคลุมเครือในการจัดจำแนกข้อมูลอนุกรมวิธานอยู่ ข้อมูลลักษณะของชิ้นส่วนกะโหลกจระเข้แคว้นส่วนหน้า ที่พบในชั้นตะกอนน้ำจืดหมวดหินเสาขัวของที่ราบสูงโคราชจากมหายุคมีโซโซอิก (อายุ Berriasian-Berremian) ได้ถูกวิเคราะห์ บรรยายและตั้งขึ้นเป็นจระเข้แคว้นชนิดใหม่ของโลก *Theriosuchus grandinaris* sp. nov., โดยจระเข้แคว้นที่พบในประเทศไทยนั้น เป็นหลักฐานชิ้นแรกที่แน่ชัดและพิสูจน์ได้ว่ามีการกระจายตัวของจระเข้สกุล *Theriosuchus* มีอยู่นอกเหนือทวีปยุโรปจริง นอกจากนี้การปรากฏซากดึกดำบรรพ์จระเข้แคว้นในประเทศไทย ยังส่งผลให้ความหลากหลายของจระเข้ในกลุ่ม neosuchia บริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการกระจายตัวของจระเข้ในวงศ์ Atoposauridae เริ่มขึ้นมาตั้งแต่หมวดหินภูกระดึงซึ่งมีอายุในช่วงปลายยุคจูแรสสิกถึงยุคครีเตเชียสตอนต้น หรือช่วงยุคครีเตเชียสซึ่งพบกระจายไปถึงทวีปเอเชียและอเมริกาเหนือ

Abstract

230059

Previously, *Theriosuchus*, a well known atoposaurid in the north hemisphere, remains have subsequently been reported only in the European and the Ordos Basin of Inner Mongolia, from Late Jurassic (Kimmeridgian) to Early Cretaceous (Barremian). Literature reviews indicated that many isolated teeth of *Theriosuchus* have also been found from the Early Cretaceous of North America. All of non-European *Theriosuchus* were based on isolated teeth and fragmentary bones which are still doubtful in taxonomic identification. Here we described a partial skull from the Mesozoic non-marine sediments of Khorat Plateau (Berriasian-Berremian) Sao Khua Formation and assign it to *Theriosuchus grandinaris* sp. nov., a new species of *Theriosuchus* which becomes the first unambiguous evidence outside Europe. The occurrence of *Theriosuchus* in Thailand increase the diversity of neosuchian crocodyliforms from Southeast Asia and suggest that Atoposauridae has wide geographical distribution since the Late Jurassic to Early Cretaceous Phu Kradung Formation or during the Early Cretaceous through Asia and North America.